

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA PROGNOZES

Transporta un loģistikas nozarē

Normunds Ozols

Ekonomikas ministrijas

Analītikas dienests

normunds.ozols@em.gov.lv

2020.gada 23.septembris

Ekonomikas ministrija

AKTUĀLĀS TENDENCES DARBA TIRGŪ

EKONOMIKAS IZAUGSME

-8,9%

2020. gada 2. ceturksnī

AIZŅEMTĀS DARBAVIETAS

-4,5%

2020. gada 2. ceturkšņa beigās

REĢISTRĒTAIS BEZDARBS

8,3%

2020. gada augusta beigās

REĢISTRĒTO VAKANČU SKAITS

-43%

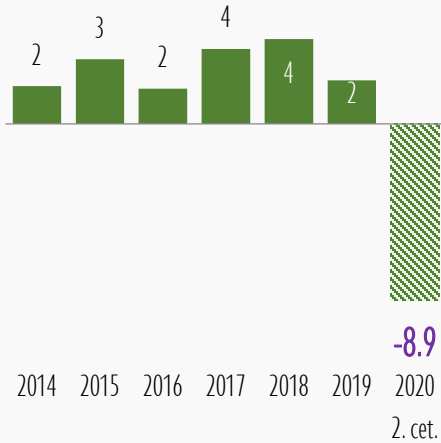
2020. gada augusta beigās

DARBA ALGA

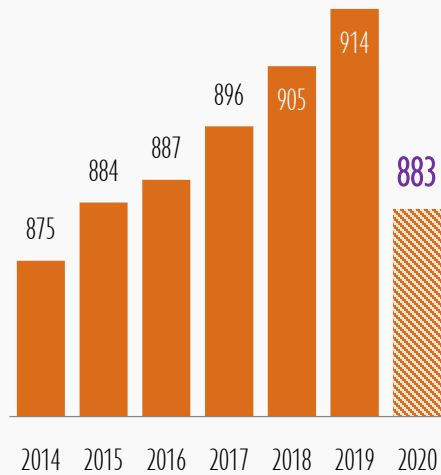
+5,6%

2020. gada jūnijā

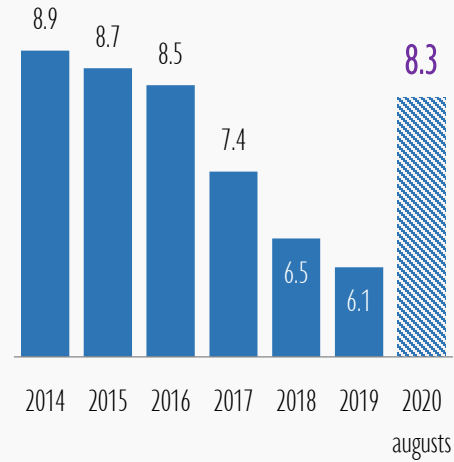
IKP, procentos

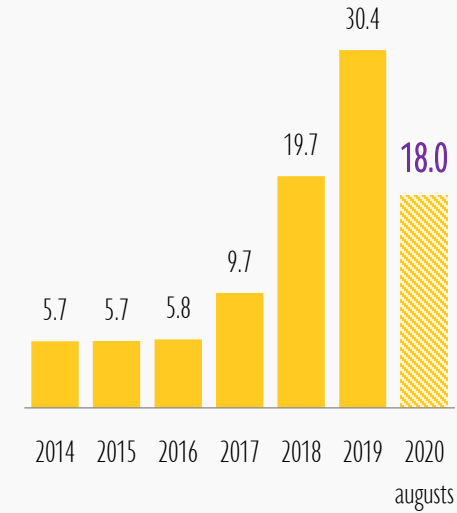
Aizņemto darbavietu skaits, tūkst.

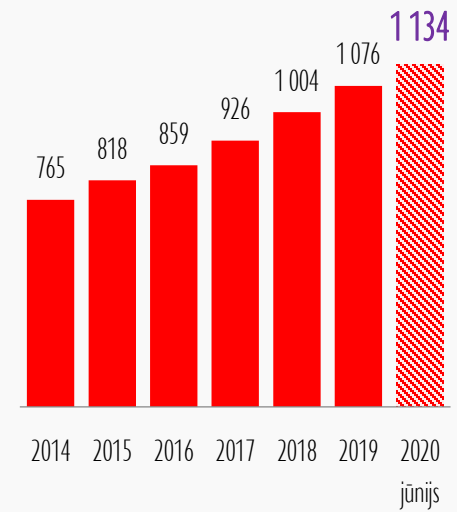
Reģistrētais bezdarba līmenis, %

Reģistrēto vakanču skaits, tūkst.

Vidēja bruto darba alga, EUR

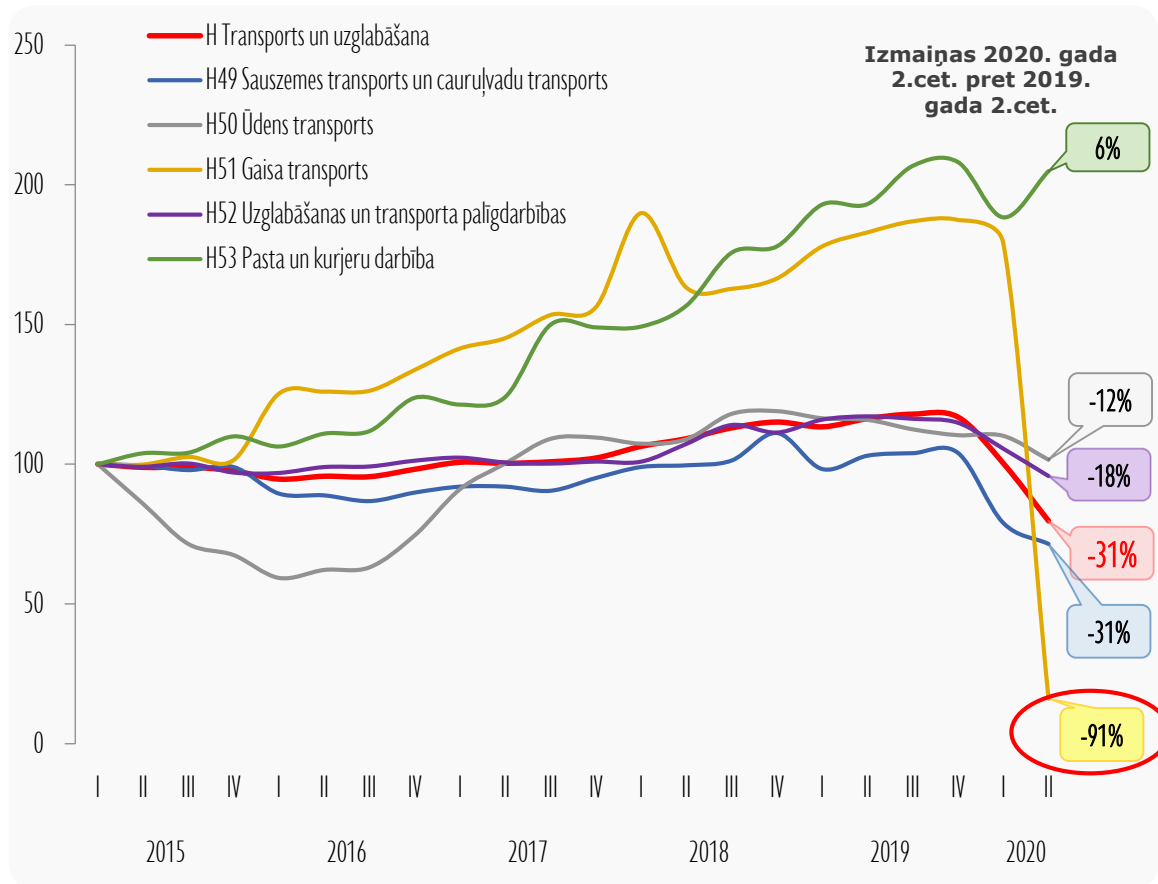

Ekonomikas ministrija

TRANSPORTA UN LOĢISTIKAS NOZARU ATTĪSTĪBA (Covid-19 pandēmijas ietekme)

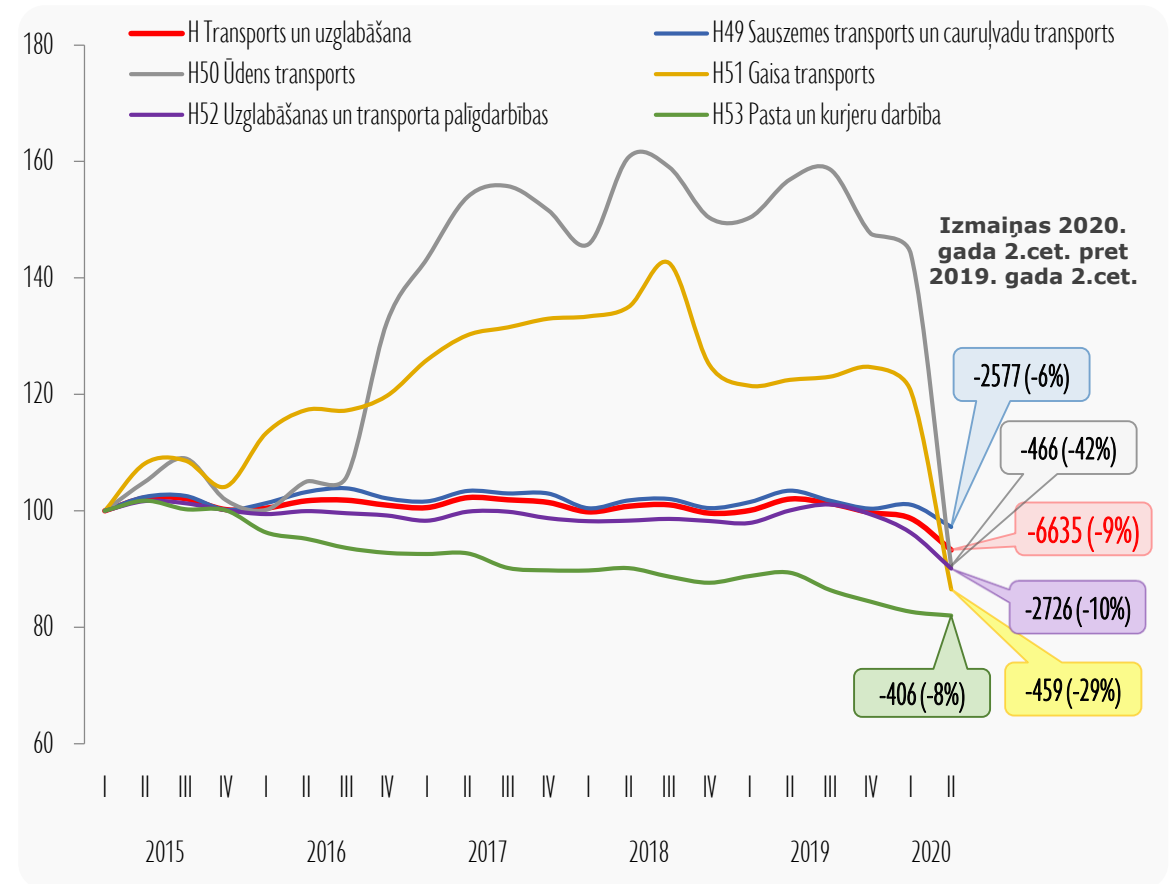
Transporta un loģistikas nozaru neto apgrozījums

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

Aizņemto darbavietu skaits dinamika transporta un loģistikas nozarēs

2015. gada 1. ceturksnis=100

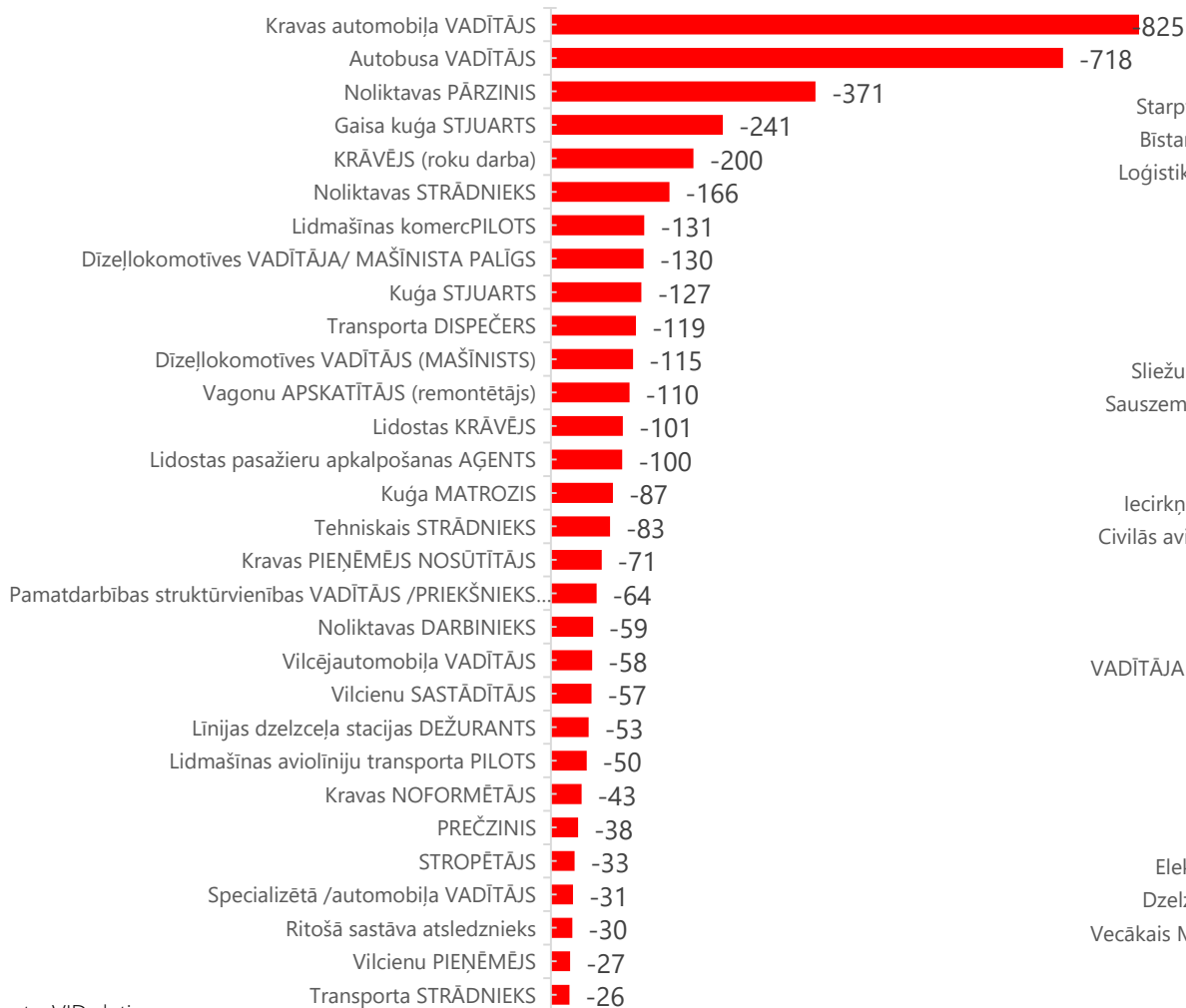

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS TRANSPORTA UN LOĢISTIKAS NOZARES PROFESIJĀS (Covid-19 pandēmijas ietekme)

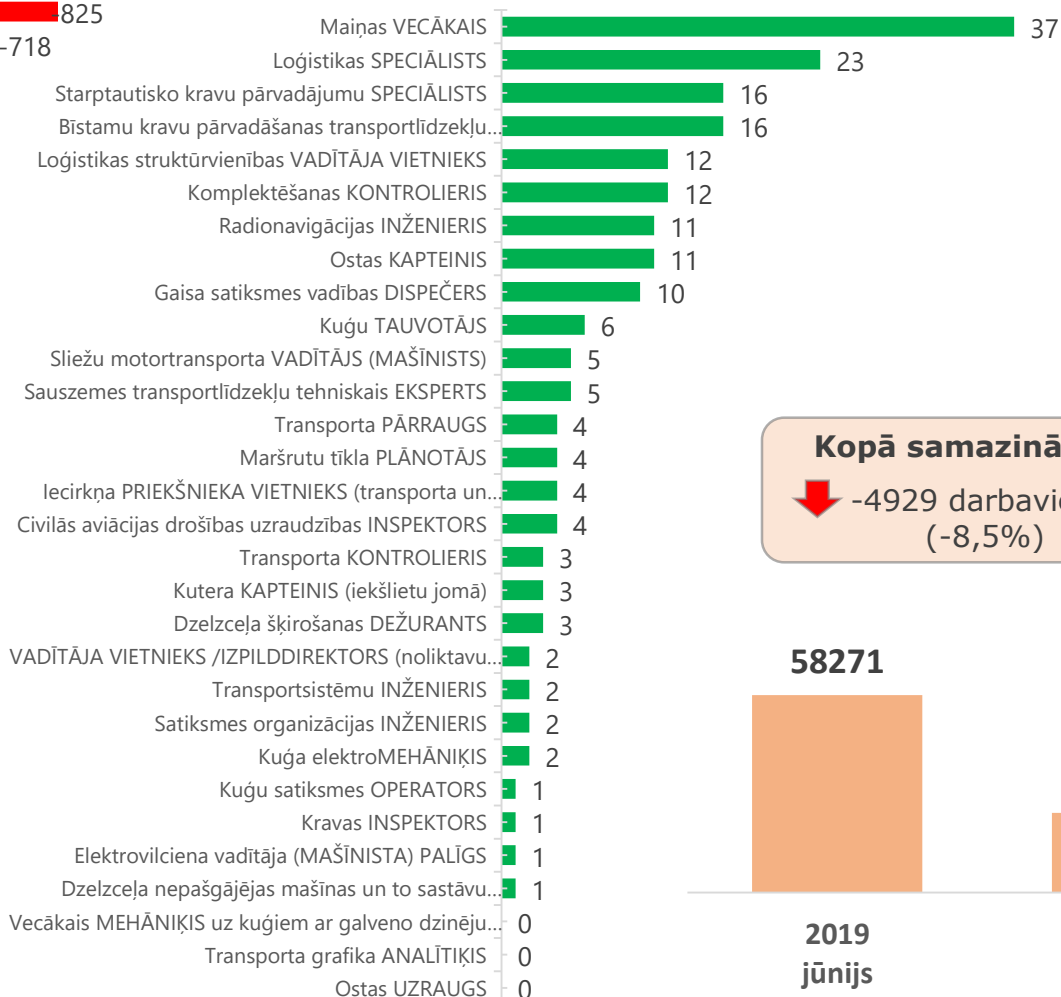
TOP 30 profesijas ar lielāko darbavietu skaita samazinājumu

2020. gada jūnijā, salīdzinot ar 2019. gada jūniju

TOP 30 profesijas ar lielāko darbavietu skaita pieaugumu

2020. gada jūnijā, salīdzinot ar 2019. gada jūniju

Kopā samazinājums:

↓ -4929 darbavietas
(-8,5%)

58271

2019
jūnijs

53342

2020
jūnijs

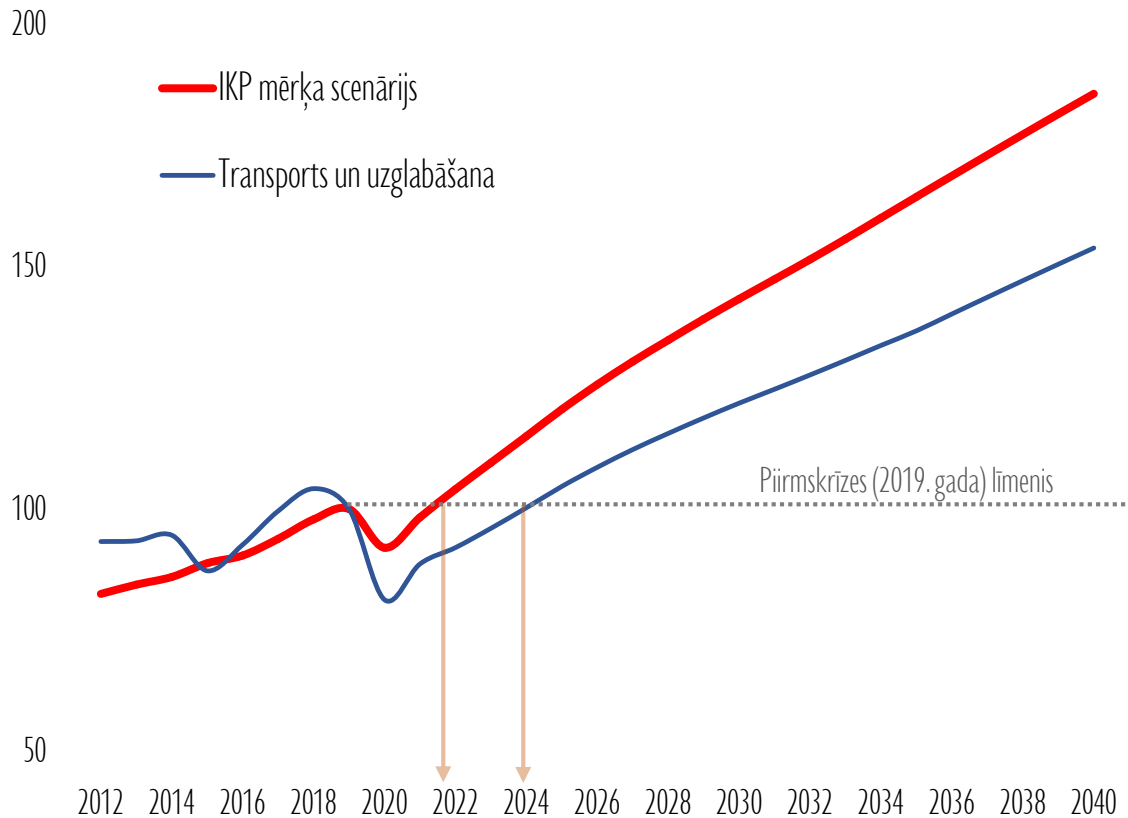

Ekonomikas ministrija

TRANSPORTA UN UZGLABĀŠANAS NOZARES IZAUGSMES PROGNOZES (MĒRĶA SCENĀRIJS)

IKP un nozaru pievienoto vērtību dinamika

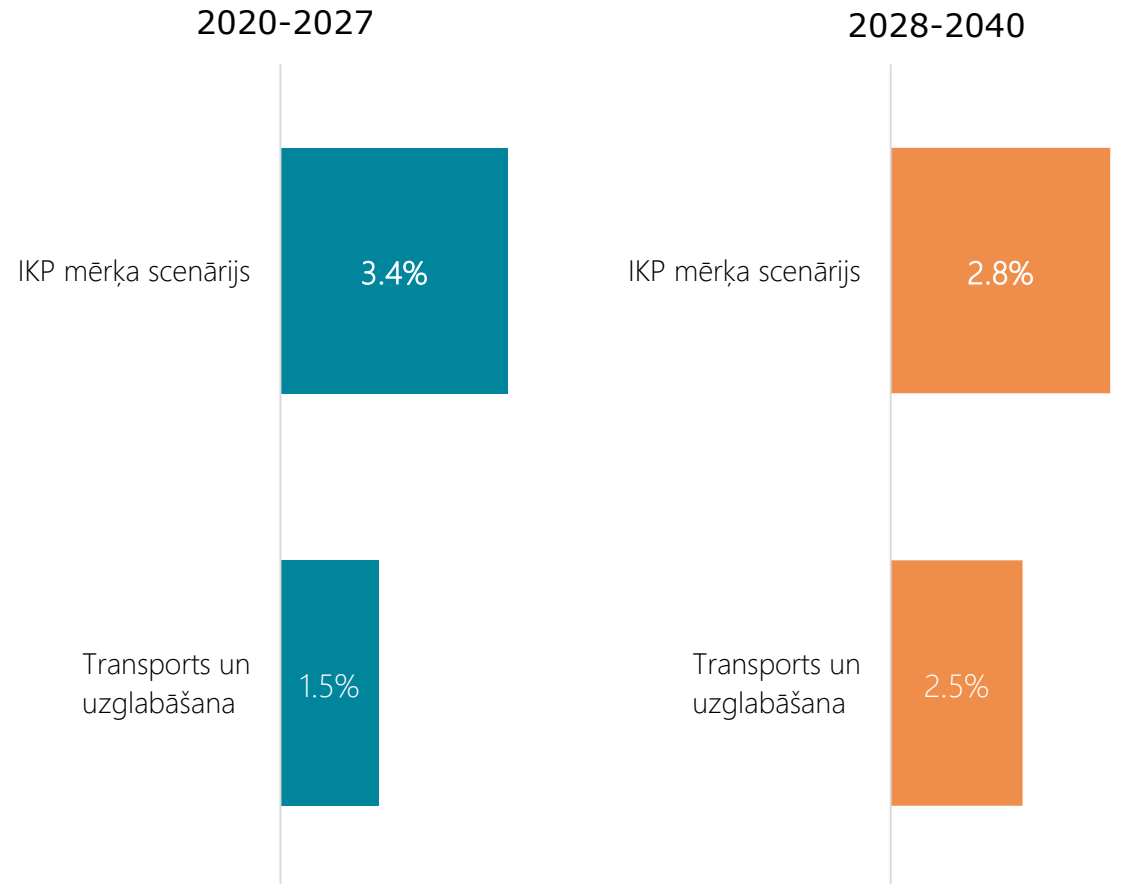
Salīdzināmās cenās, 2019.gads = 100

Avots: CSP, EM prognozes

IKP un nozaru izaugsme vidēji periodā

vidējais pieaugums gadā, procentos

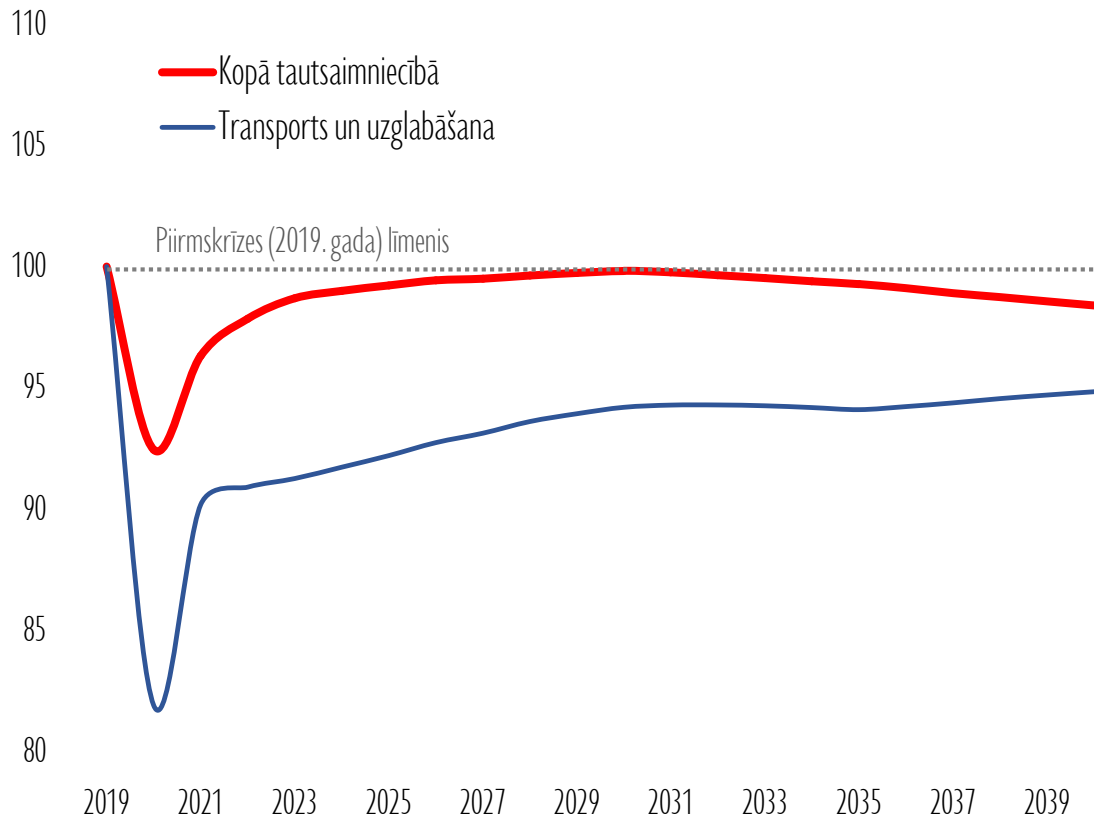

Ekonomikas ministrija

TRANSPORTA UN UZGLABĀŠANAS NOZARES DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOZES

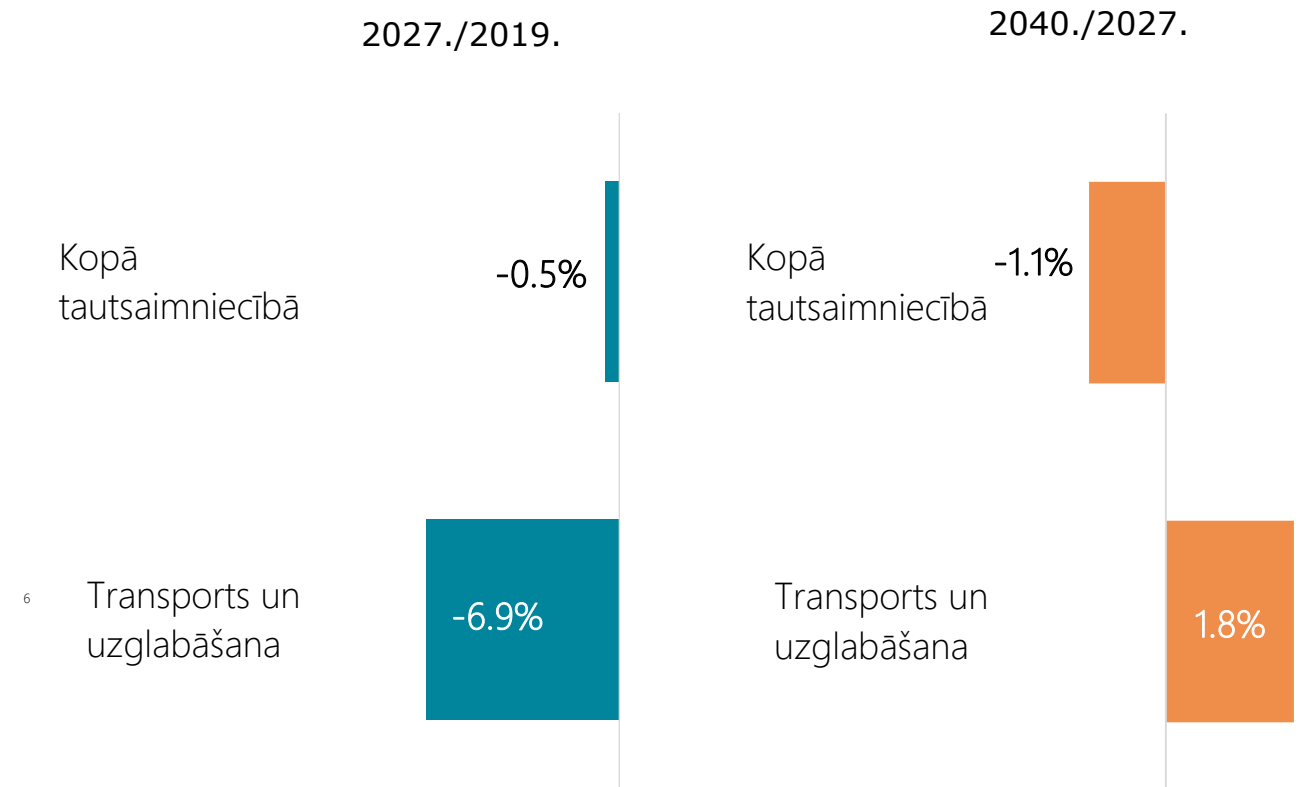
Nodarbināto skaita dinamika

procentos, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas

Izmaiņas periodā, procentos

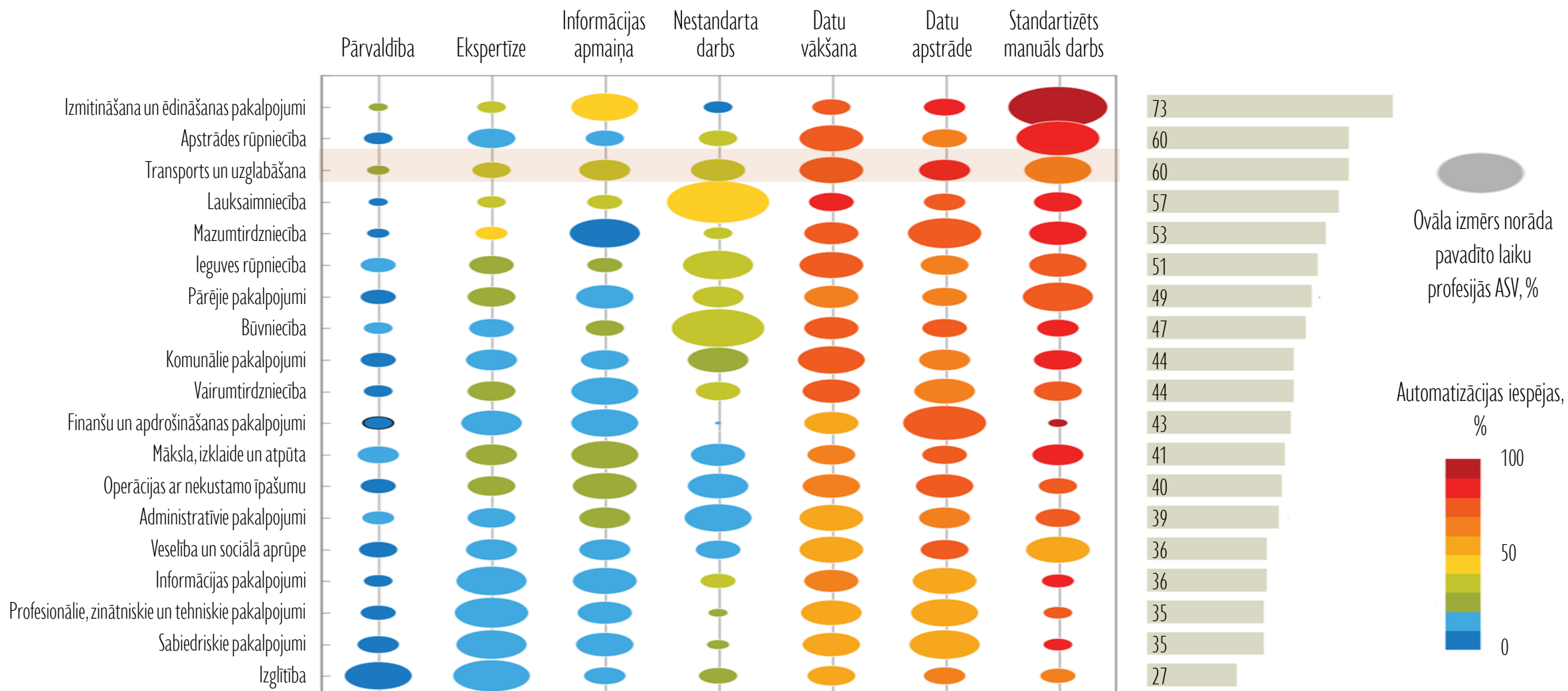

Ekonomikas ministrija

DARBA TIRGU ARVIEN VAIRĀK IETEKMĒS EKONOMIKAS DIGITALIZĀCIJAS UN DARBAVIETU AUTOMATIZĀCIJAS TENDENCES

Darbu automatizācijas potenciāls nozarēs

Avots: McKinsey, ASV Darba statistikas birojs

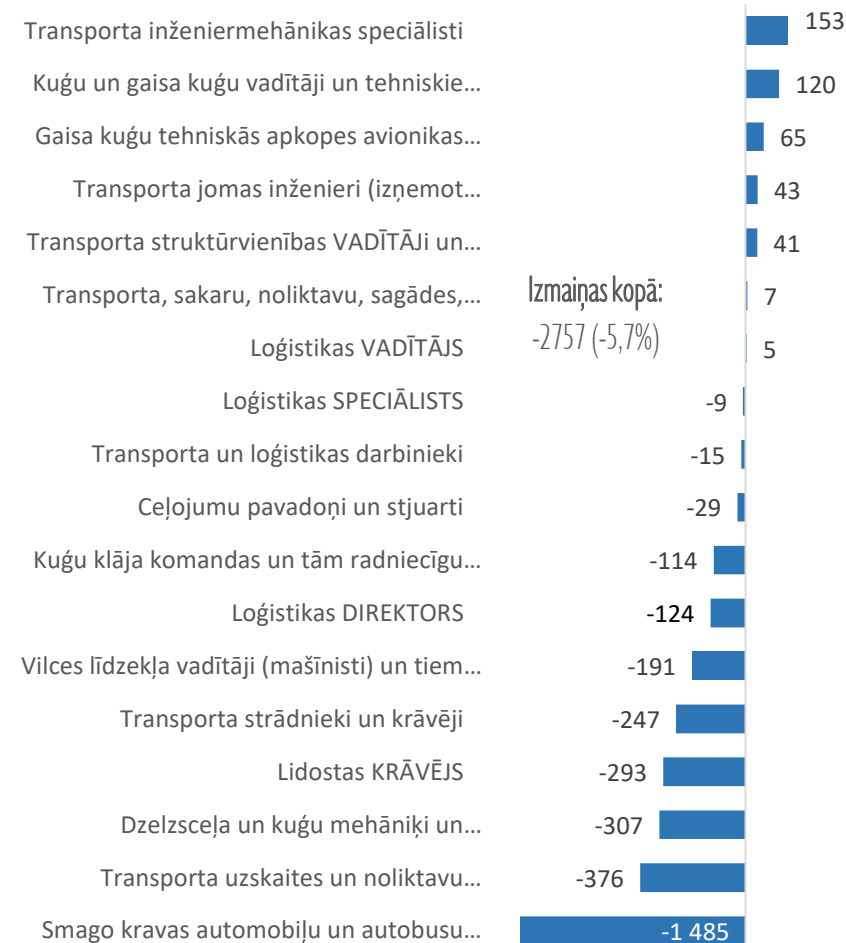
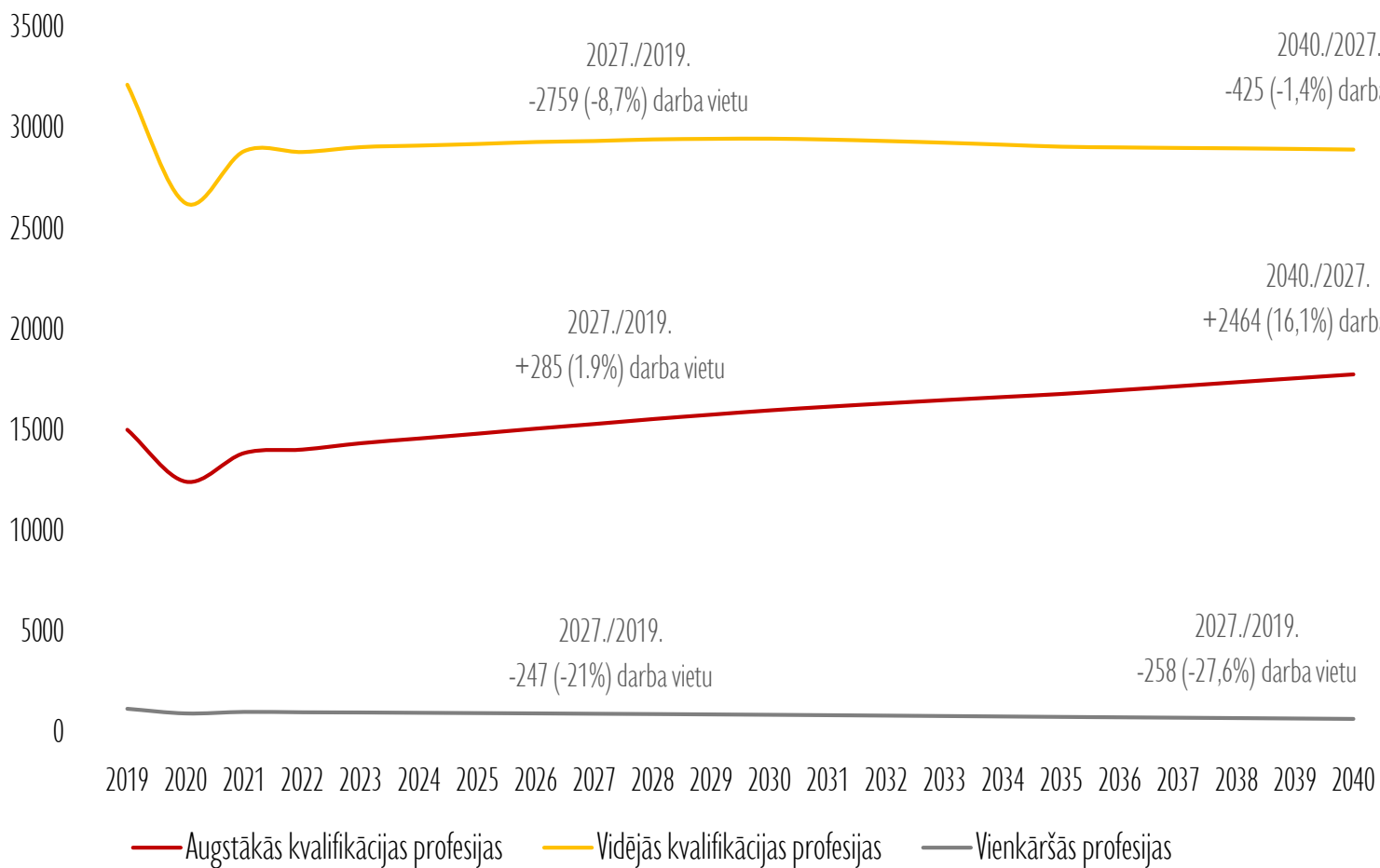
Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS TRANSPORTA UN UZGLABĀŠANAS NOZARES PROFESIJĀS

Darbaspēka pieprasījums transporta un uzglabāšanas nozares profesijās

Nodarbināto skaits, tūkstošos

Nodarbināto skaita izmaiņas, 2027. gads pret 2019. gads

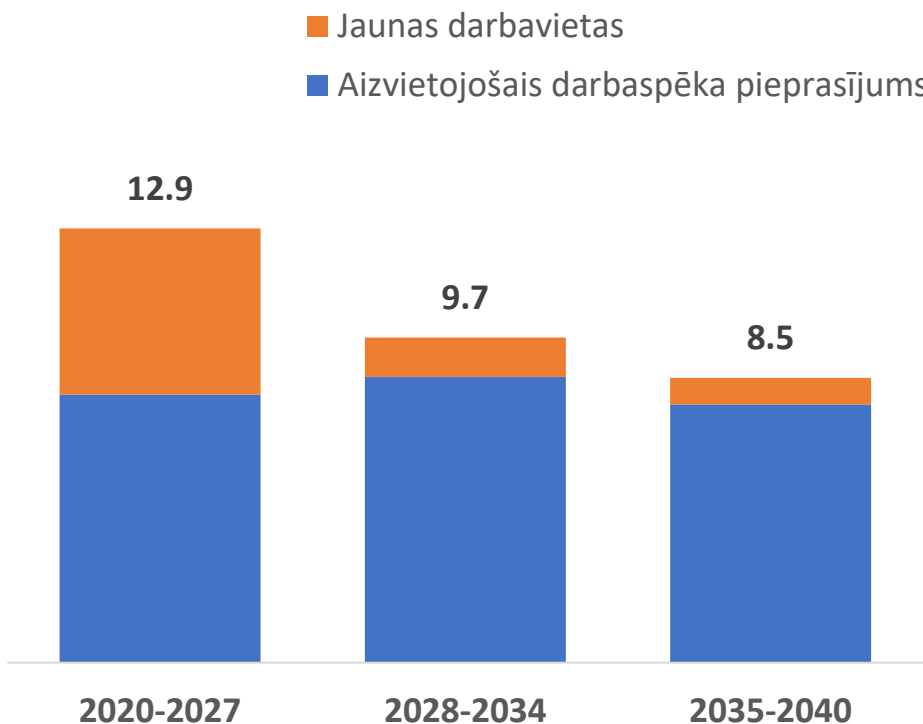

Ekonomikas ministrija

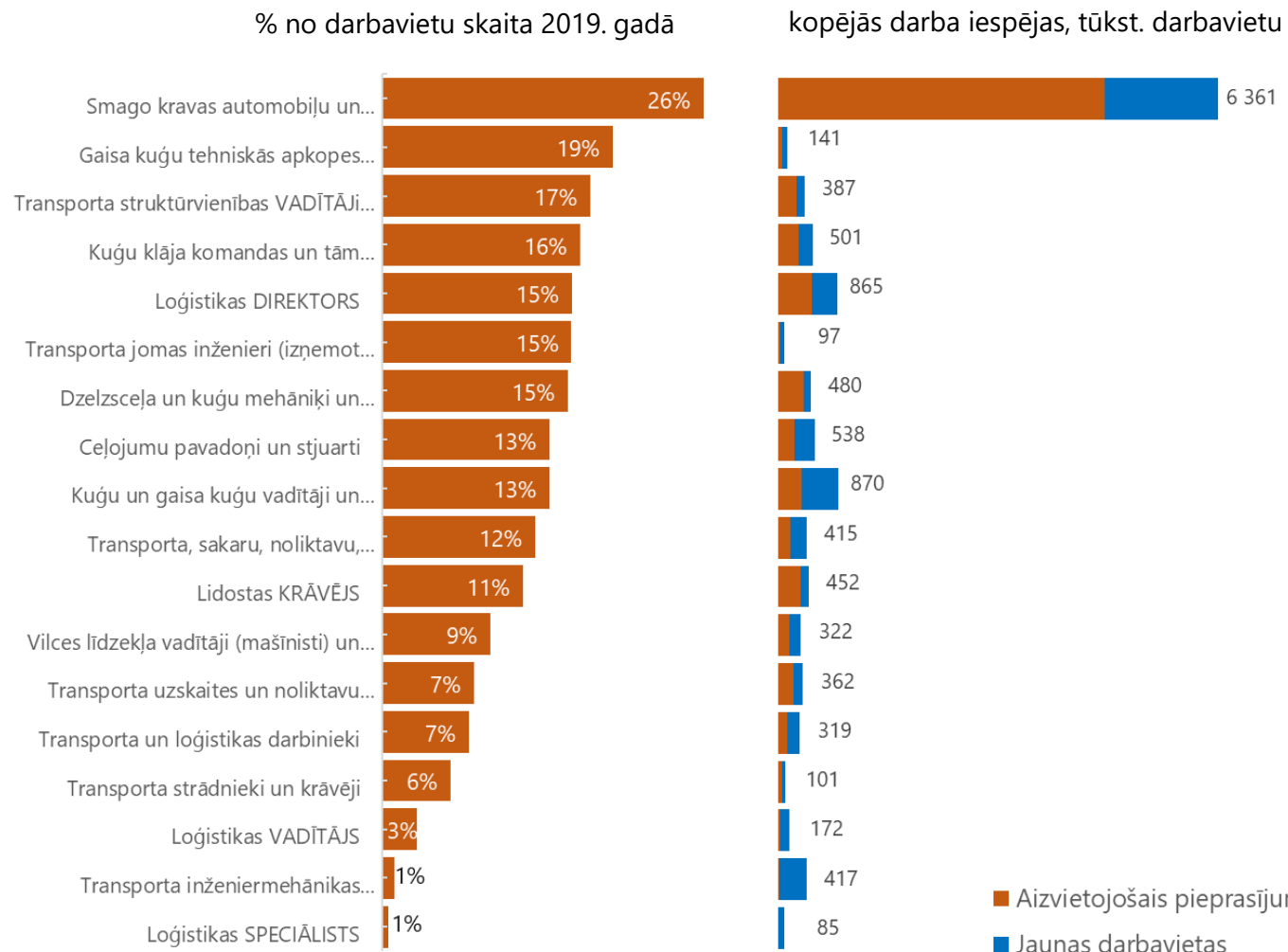
GALVENĀS DARBA IESPĒJAS RADĪS AIZVIETOJOŠAIS PIEPRASĪJUMS

Kopējās darba iespējas/vakanču skaits tūkstošos

62% no visām vakancēm līdz 2027. gadam veidosies pateicoties aizvietojošajam pieprasījumam

Aizvietojošā darbaspēka pieprasījums pa profesijām līdz 2040. gadam

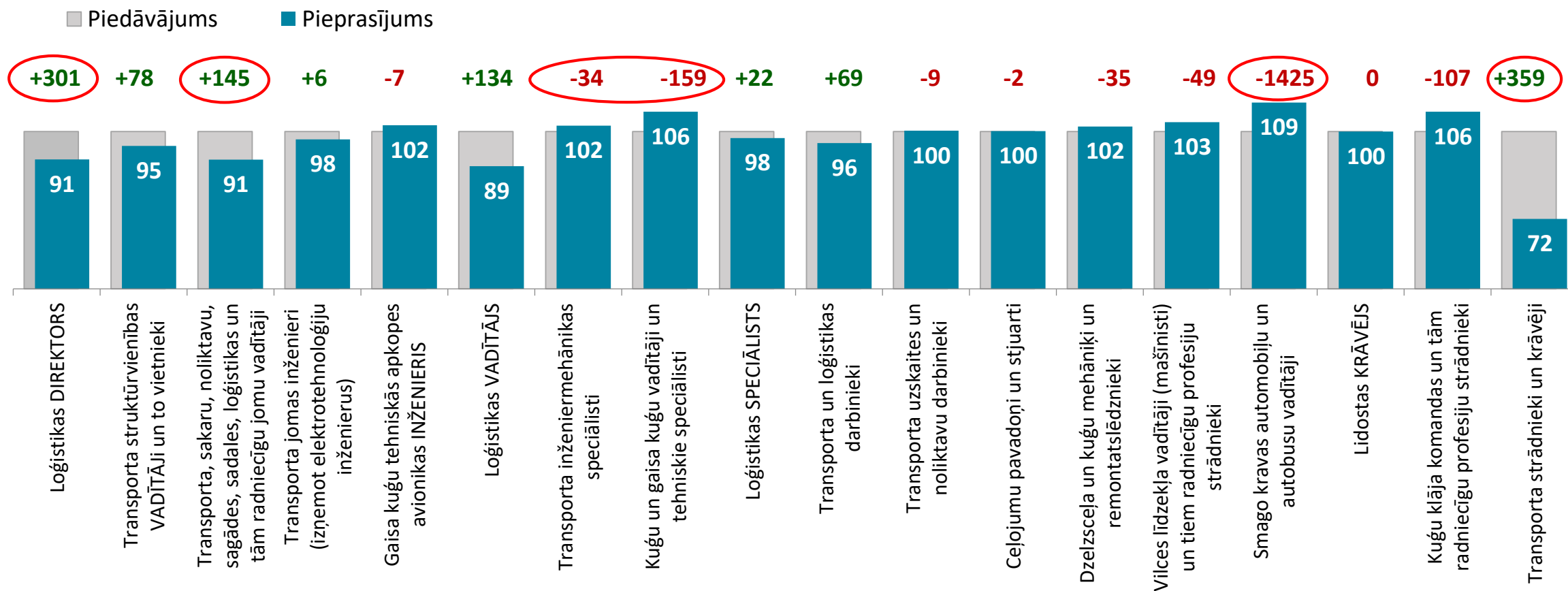

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIETIEKAMĪBA TRANSPORTA UN LOĢISTIKAS NOZARES SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS

Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma attiecība 2027.gadā transporta un uzglabāšanas nozarē
procentos, pieprasījums pret piedāvājumu (rādītājs >100= iztrūkums)

Darbaspēka
pārpalikums/iztrūkums

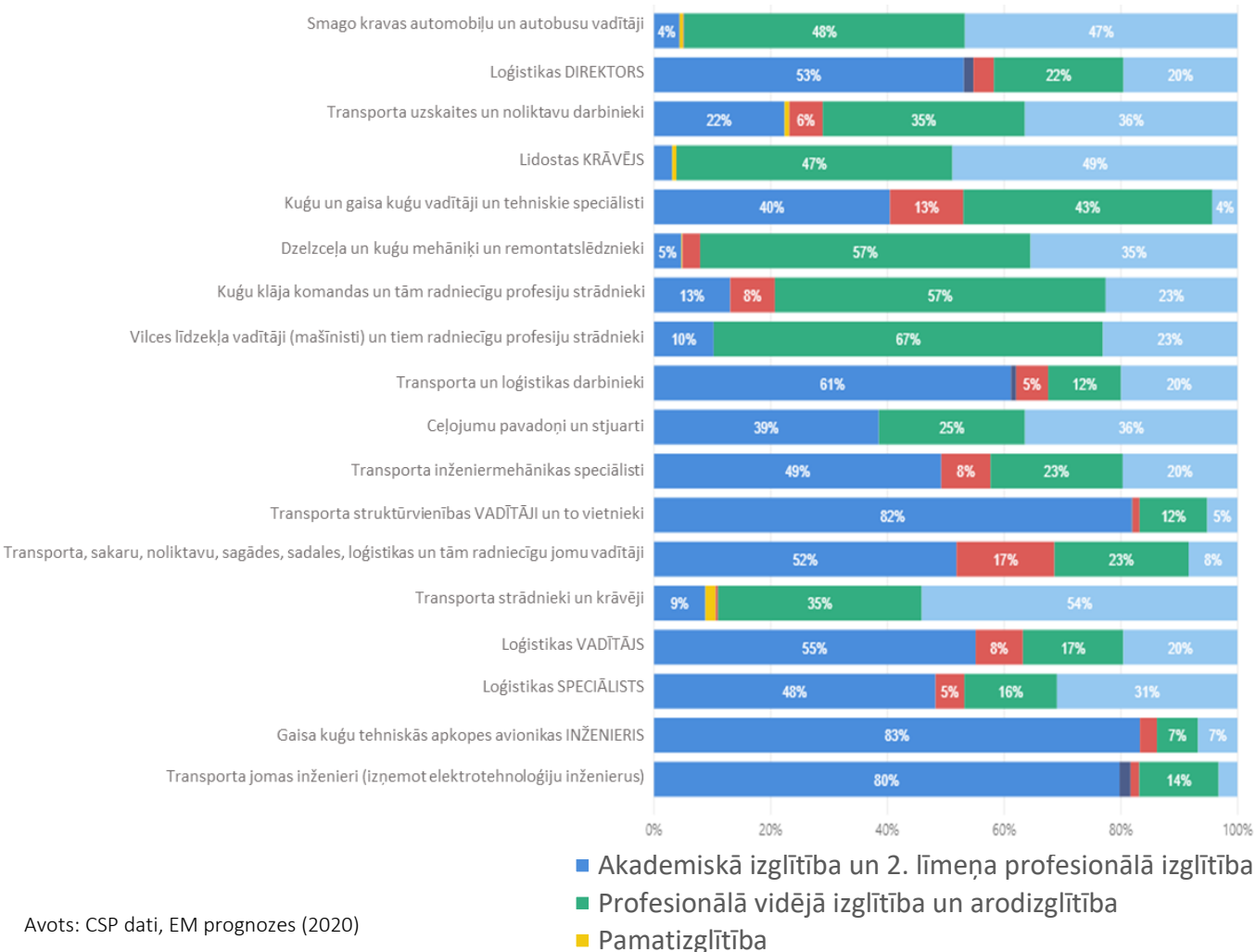

Ekonomikas ministrija

IZGLĪTĪBAS PIEPRASĪJUMS TRANSPORTA UN UZGLABĀŠANAS NOZARES PROFESIJĀS

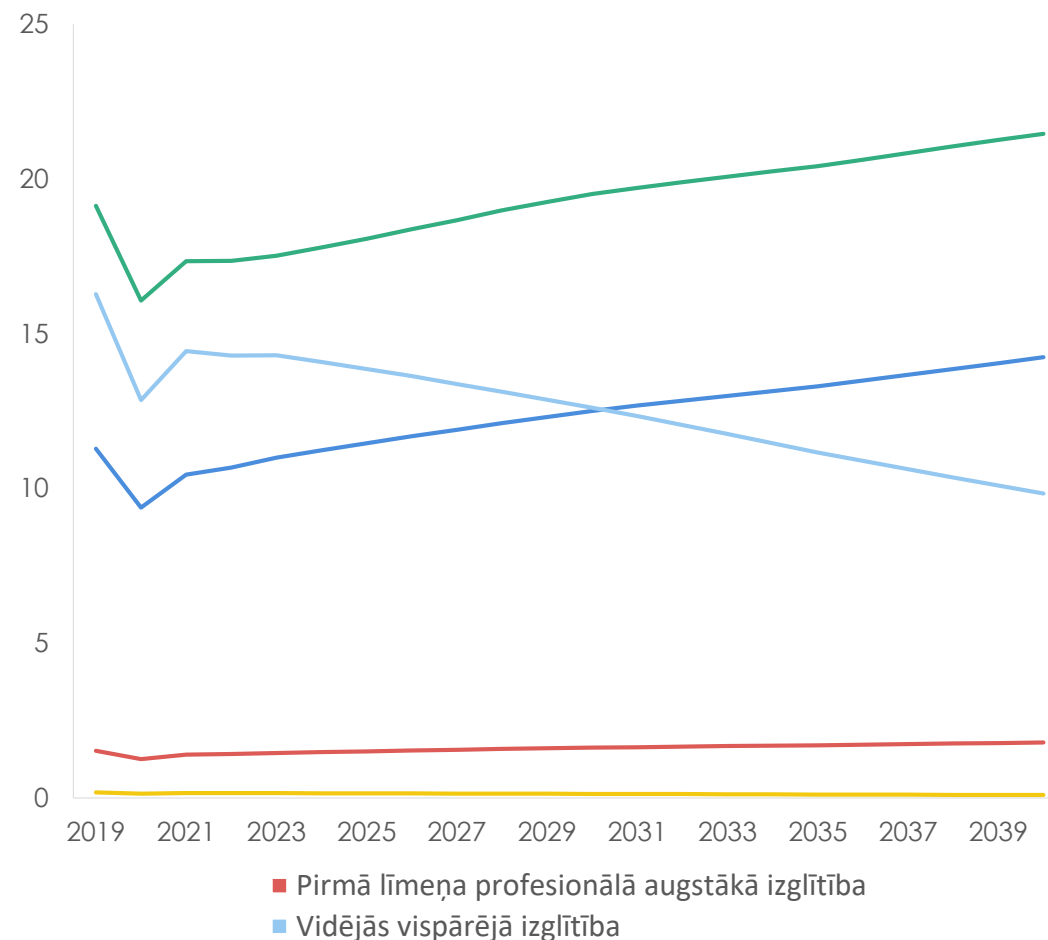
Transporta un uzglabāšanas nozares profesijās nodarbināto izglītības profils

2019. gadā, procentos

Darbaspēka pieprasījums transporta un uzglabāšanas nozares profesijās sadalījumā pēc izglītības līmeņa

nodarbināto skaits, tūkstošos

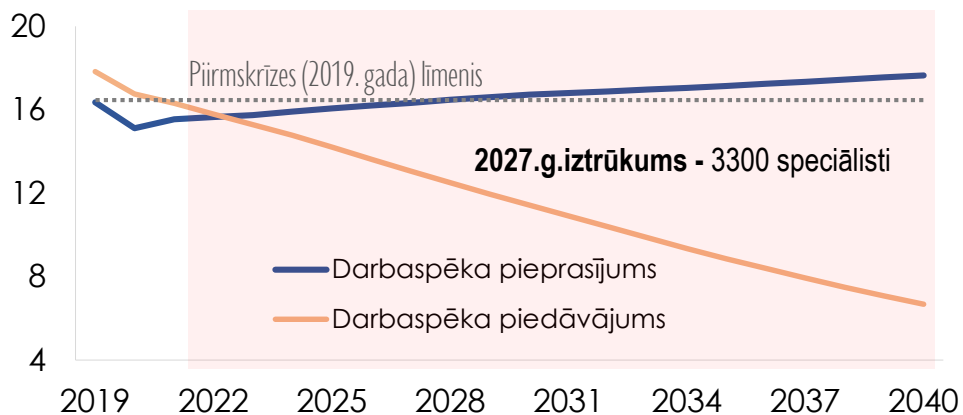
Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR PROFESIONĀLO VIDĒJO UN ARODIZGLĪTĪBU TRANSPORTA NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS

tūkstošos

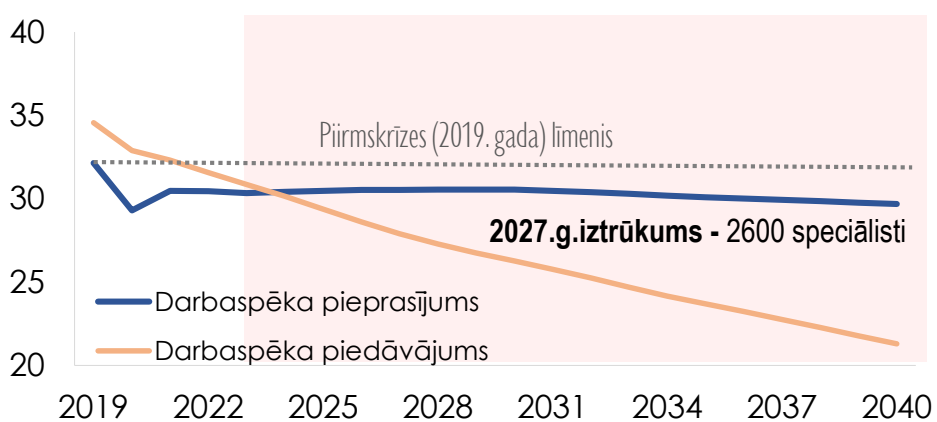
Izglītības programmu grupā «Transporta pakalpojumi»

Uzņemtī
2019./2020. m.g.
53

Absolventi
2019./2020. m.g.
57

Izglītības programmu grupā «Mašīnzinības (Mehāniskie transportlīdzekļi, kuģi un gaisa kuģi)»

Uzņemtī
2019./2020. m.g.
1303

Absolventi
2019./2020. m.g.
752

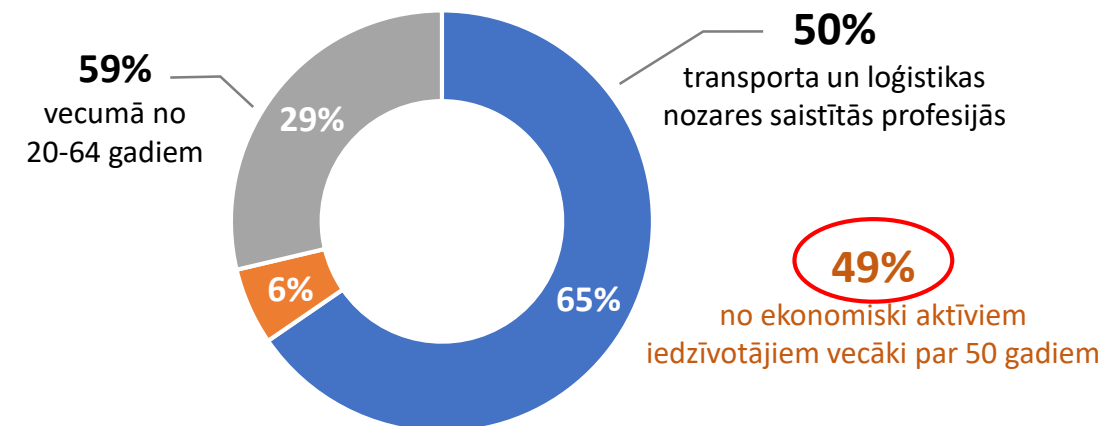
Avots: EM prognozes (2020)

Avots: CSP

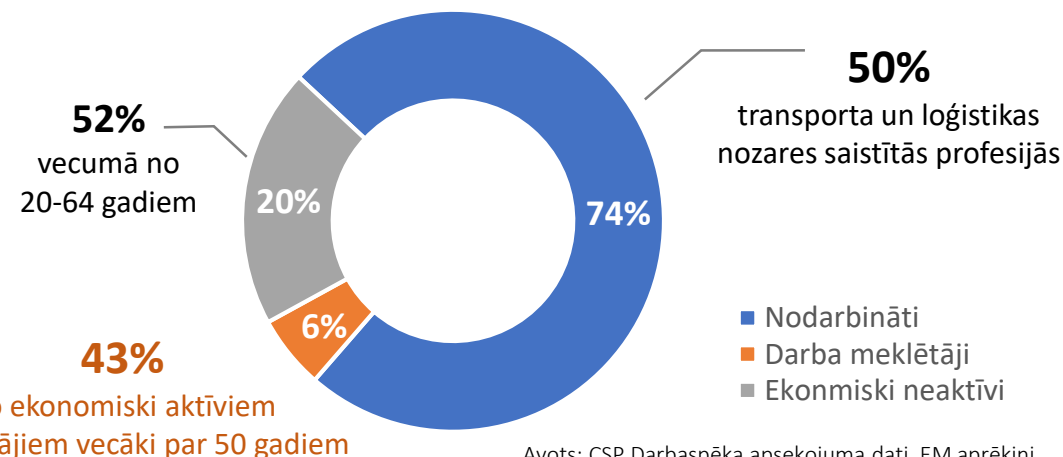
IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES

2019. gadā, procentos

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Transporta pakalpojumi»

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Mašīnzinības (Mehāniskie transportlīdzekļi, kuģi un gaisa kuģi)»

Avots: CSP Darbaspēka apsekojuma dati, EM aprēķini

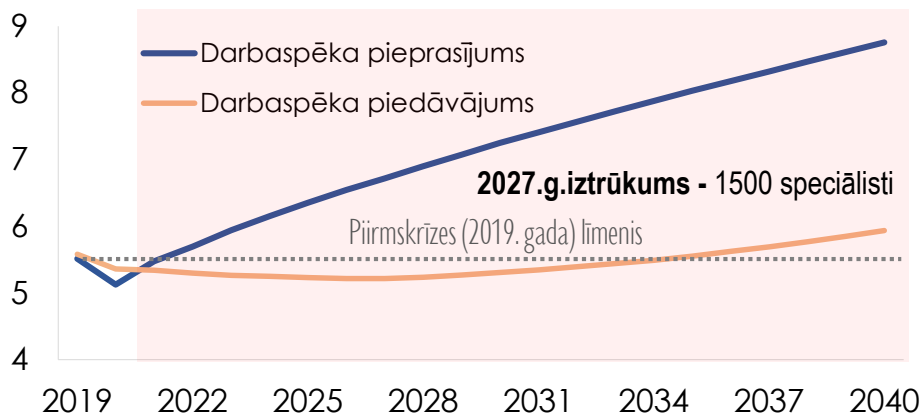
Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU TRANSPORTA NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS

tūkstošos

Izglītības programmu grupā «Transporta pakalpojumi»

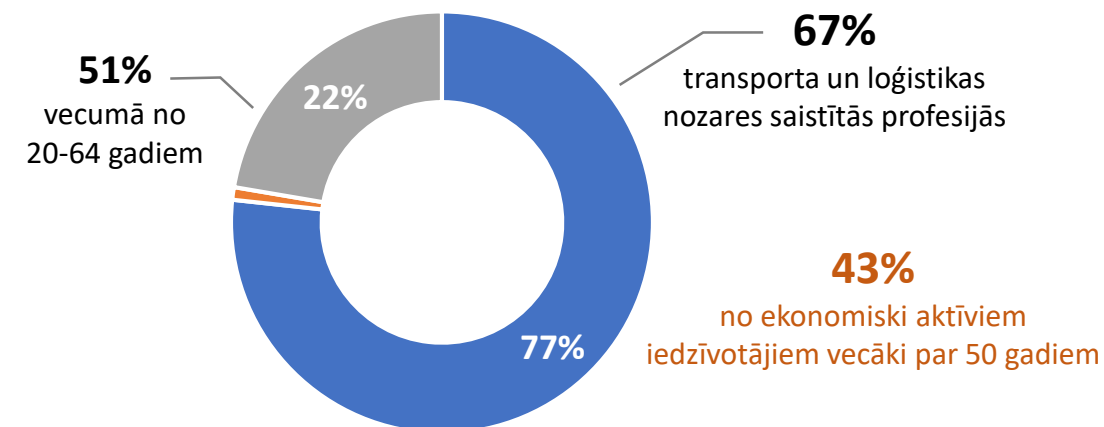
Imatrikulēti
2019./2020. m.g.
287

Absolventi
2019./2020. m.g.
226

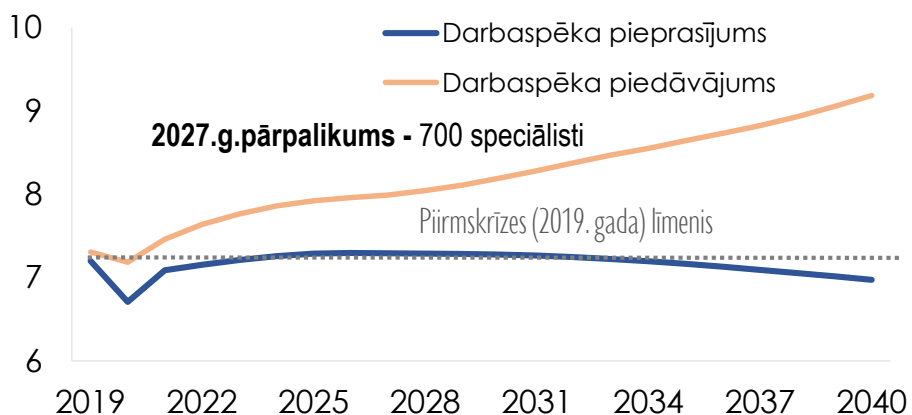
IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES

2019. gadā, procentos

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Transporta pakalpojumi»

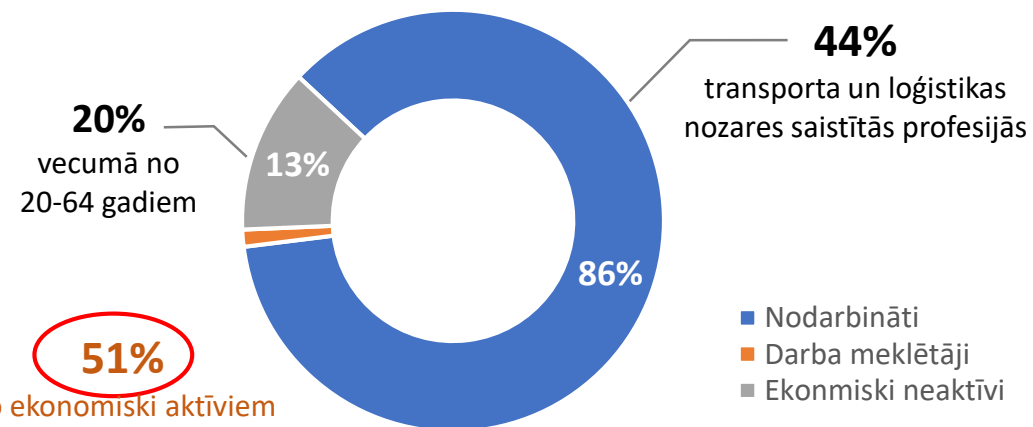
Izglītības programmu grupā «Mašīnzinības (Mehāniskie transportlīdzekļi, kuģi un gaisa kuģi)»

Imatrikulēti
2019./2020. m.g.
772

Absolventi
2019./2020. m.g.
409

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Mašīnzinības (Mehāniskie transportlīdzekļi, kuģi un gaisa kuģi)»

Ekonomikas ministrija

KOPSAVILKUMS

- ✓ Sagaidāms, ka ekonomiskās aktivitātes tautsaimniecībā varētu atgriezties pirmskrīzes līmenī jau ap 2021/22. gadu, tomēr pilnīga atkopšanās transporta nozarē varētu būt vērojama vien ap 2023./2024. gadu.
- ✓ Transporta nozares atgūšanās lielā mērā saistīta ar to, cik ātri tā spēs pielāgoties jaunajām tirgus vajadzībām jeb «Jaunajam normālam». Esošā krīze lielā mērā ir saistīta ar straujām globālā pieprasījuma paradigmas izmaiņām, līdz ar to strukturālie efekti var saglabāties arī pēc krīzes pārvarēšanas.
- ✓ Ņemot vērā ģeopolitiskos riskus, atsevišķu transporta segmentu (dzelzceļa transporta un saistītās darbības) atkopšanās un restrukturizācija var aizņemt ievērojami ilgāku laiku.
- ✓ Aktivitāti darba tirgū izdosies atjaunot nākamo 1-2 gadu laikā, tomēr transporta nozarē darbavietu skaits var arī neatgriezties pirmskrīzes līmenī un nozares izaugsme vairāk būs balstīta produktivitātes pieaugumu. Jāņem vērā, ka Covid-19 krīze ir paātrinājusi ekonomikas digitalizācijas tendences un darbavietu automatizāciju, līdz ar to jaunā darbavietu/prasmju struktūra var atšķirties no tās, kāda tā bija pirms krīzes.
- ✓ Demogrāfijas procesi nākamajos gados turpinās uzturēt spriedzi darba tirgū, līdz ar to atsevišķās transporta nozares specialitātēs darbaspēka nepietiekamība var būt vērojama jau ātrāk – smago kravas automobiļu un autobusu vadītāji, kuģu un gaisa kuģu vadītāji un tehniskie speciālisti, dzelzceļa un kuģu mehāniķi un remontatslēdznieki, transporta inženiermehānikas speciālisti.
- ✓ Gan vidējā, gan ilgtermiņā darbaspēka pieprasījums transporta un loģistikas nozarē turpinās pārstrukturēties par labu augstākās kvalifikācijas specialitātēm. Tāpat sagaidāms darbaspēka pieprasījuma pieaugums gan pēc speciālistiem ar augstāko izglītību, gan profesionālo vidējo un arodizglītību. Pieprasījums samazināsies pēc darbiniekiem ar vidējo vispārējo izglītību – vairāk nekā 1/3 (34%) no transporta un loģistikas nozares profesijās nodarbinātajiem 2019. gadā bija vidējā vispārējā izglītība.
- ✓ Gan vidējā, gan ilgtermiņā var veidoties darbaspēka iztrūkums pēc speciālistiem ar vidējo profesionālo vai arodizglītību «Transporta pakalpojumu» un «Mašīnzinību (Mehāniskie transportlīdzekļu, kuģu un gaisa kuģu)» izglītības programmu grupās, kā arī augstāko izglītību «Transporta pakalpojumu» izglītības programmu grupā.
- ✓ Vienlaikus darbaspēka pārpalikums var veidoties augstākās izglītības programmu grupā «Mašīnzinību (Mehāniskie transportlīdzekļu, kuģu un gaisa kuģu)».

Ekonomikas ministrija

PALDIES!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>